

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1416/05
29.09.2005. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Vlaste Jovanović, Jelene Borovac, mr Ljubice Jeremić i Biljane Dragojević, članova veća, u parnici tužioca AA, koga zastupa punomoćnik AB, adv., protiv tužene Kompanije "BB", radi naknade štete i po protivtužbi tužene Kompanije "BB", protiv tužioca AA, radi sticanja bez osnova, odlučujući o reviziji tužene, izjavljene protiv presude Okružnog suda u Nišu Gž. br. 2303/04 od 28.12.2004. godine, u sednici veća održanoj dana 29.09.2005. godine, doneo je

R E Š E N J E

I ODBACUJE SE kao nedozvoljena revizija tužene izjavljena protiv presude Okružnog suda u Nišu Gž. br. 2303/04 od 28.12.2004. godine u delu kojim je odlučeno o protivtužbenom zahtevu tužene.

II UKIDAJU SE presuda Okružnog suda u Nišu Gž. br. 2303/04 od 28.12.2004. godine u delu kojim je potvrđena presuda Opštinskog suda u Nišu P. br. 4607/03 od 14.06.2004. godine u izreci pod I i u izreci pod III preinačena i u tom delu navedena prvostepena presuda i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Nišu P. br. 4607/03 od 14.06.2004. godine u izreci pod I, obavezana je tužena da tužiocu isplati iznos od 934,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 14.06.1995. godine do isplate, iznos od 459.713,00 dinara na ime neisplaćene zakonske zatezne kamate na iznos od 90.000,00 dinara za period od 14.06.1999. do 02.09.2002. godine sa zakonskom zateznom kamatom počev od 17.09.2002. godine do konačne isplate, kao iznos od 4.500,00 dinara na ime parničnih troškova sa zakonskom zateznom kamatom počev od 14.06.1999. godine do isplate, a sve u roku od 15 dana po pravnosnažnosti presude pod pretnjom prinudnog izvršenja. Izrekom II, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev tužene kojim je tražila da se obaveže tužilac da joj na ime sticanja bez osnova isplati iznos od 90.000,00 dinara. Izrekom pod III, obavezana je tužena da tužiocu na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 30.800,00 dinara, u roku od 15 dana, po pravnosnažnosti presude pod pretnjom izvršenja, dok se za veći iznos od dosuđenog, zahtev tužioca za troškove postupka odbija kao neosnovan.

Presudom Okružnog suda u Nišu Gž. br. 2303/04 od 28.12.2004. godine stavom prvim izreke odbijena je kao neosnovana žalba tuženog i potvrđena presuda Opštinskog suda u Nišu P. br. 4607/03 od 14.06.2004. godine u izreci pod I i II. Stavom drugim izreke, preinačena je presuda Opštinskog suda u izreci pod III u pogledu odluke o troškovima parničnog postupka, pa je tužena obavezana da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka pored dosuđenog iznosa od 30.800,00 dinara i iznos od još 42.694,00 dinara u roku od 15 dana, po prijemu presude, pod pretnjom izvršenja. Stavom trećim izreke, odbijen je zahtev tužioca da se tužena obaveže da joj naknadi troškove odgovora na žalbu u iznosu od 11.654,00 dinara.

Protiv pravnosnažne presude Okružnog suda u Nišu u zakonskom roku izjavila je reviziju tužena zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu čl. 386. u vezi čl. 389. ranijeg Zakona o parničnom postupku, koji se primenjuje na osnovu čl. 491. st. 1. i 4. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS" br. 125/2004 od 22.11.2004. godine), Vrhovni sud je našao da revizija tužene u odnosu na istaknuti protivtužbeni zahtev nije dozvoljena, dok je u odnosu na tužbeni zahtev tužioca osnovana.

Protivtužbenim zahtevom, tužene koji je podnet sudu 26.02.2003. godine, tužena od tužioca traži povraćaj isplaćenih 90.000,00 dinara. Dakle, radi se o imovinsko - pravnom zahtevu u kome se prema odredbi čl. 382. st. 3. ZPP, pravo na izjavljivanje revizije ceni prema vrednosti predmeta spora.

Prema odredbi čl. 382. st. 2. ZPP, koja je izmenjena odredbom čl. 8. Zakona o izmenama Zakona o parničnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 3/02 od 18.1.2002. godine, koji je stupio na snagu 26.01.2002. godine) propisano je da revizija nije dozvoljena u imovinsko - pravnim sporovima u kojima se tužbeni zahtev odnosi na potraživanje u novcu, predaju stvari ili izvršenje neke druge činidbe, ako vrednost predmeta spora pobijanog dela pravnosnažne presude ne prelazi iznos od 300.000,00 dinara.

U konkretnom slučaju protivtužbeni zahtev je tužena istakla 26.02.2003. godine, pa kako zahtevi tužbe i protivtužbe nisu u koneksnoj vezi da bi se vrednost predmeta spora odredila po zbiru u vrednosti svih zahteva već se ista određuje prema vrednosti tužbenog odnosno protiv tužbenog zahteva, a budući da vrednost predmeta protivtužbenog zahteva ne prelazi iznos od 300.000,00 dinara to revizija tužene u odnosu na odluku o protivtužbenom zahtevu nije dozvoljena.

Zato je Vrhovni sud primenom odredbe čl. 392. ZPP, odlučio kao u izreci pod I.

Međutim, osnovani su navodi revizije tuženog ukoliko se njima napada odluka Okružnog suda u delu kojem je usvojen tužbeni zahtev tužioca i tužena obavezana da tužiocu isplati iznos od 934,00 dinara, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 14.06.1995. godine do isplate, iznos od 459.713,00 dinara na ime neisplaćene zakonske zatezne kamate na iznos od 90.000,00 dinara, za period od 14.06.1999. do 02.09.2002. godine, i zakonskom zateznom kamatom na isti počev od 17.09.2002. godine do konačne isplate, kao i iznos od 4.500,00 dinara na ime parničnih troškova sa zakonskom zateznom kamatom počev od 14.06.1999. godine do isplate.

Naime, u provedenom postupku utvrđeno je da je tužilac AA u saobraćajnoj nezgodi koja se dogodila dana 10.08.1994. godine u ___ pretrpeo nematerijalnu i materijalnu štetu krivicom VV koji je ovu nezgodu izazvao, a čije vozilo je u trenutku saobraćajne nezgode bilo obavezno osigurano kod "GG". Tužilac je 1995. godine pokrenuo parnični postupak protiv štetnika VV i osiguravača "GG" i taj postupak je pravnosnažno okončan presudom Opštinskog suda u Nišu P. br. 5780/95 od 14.06.1999. godine, koja je pravnosnažna 19.08.1999. godine, i kojom je VV obavezan da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete isplati iznos od 90.000,00 dinara iznos od 934.000,00 dinara na ime naknade materijalne štete i troškove parničnog postupka u iznosu od 4.500,00 dinara, sve sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja 14.06.1999. godine do konačne isplate, dok je prema osiguravaču "GG" postupak prekinut, usled oduzimanja dozvole za rad.

Međutim, rešenjem Privrednog suda u Nišu 14.12.1999. godine ST br. 471/96 otvoren je stečajni postupak nad "GG" i odlučeno da se isti neće sprovoditi, već se odmah zaključuje na osnovu čl. 88. Zakona o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji. Po pravnosnažnosti ovog rešenja 08.03.2000. godine "GG" je brisano iz registra Privrednog suda. Tužilac je u 2001. godini podneo tužbu za obeštećenje iz navedene saobraćajne nezgode prema garantnom fondu ali taj zahtev je pravnosnažno odbijen. Nije sporno ni to da se tužilac nikada nije obraćao štetniku da naplati svoje potraživanje iz pravnosnažne presude Opštinskog suda u Nišu P. br. 5780/95.

Međutim, tužilac se obratio tuženom da mu naknadi štetu po navedenoj pravnosnažnoj presudi Opštinskog suda u Nišu kojom je štetnik obavezan na naknadu nematerijalne i materijalne štete, kao i troškove parničnog postupka, a postupak prema osiguravaču "GG" prekinut što tuženi čini 02.09.2002. godine, ali delimično, isplativši tužiocu samo iznos od 90.000,00 dinara na ime naknade materijalne štete.

Nakon toga, tužilac tužbom od 17.09.2002. godine traži od tuženog primenom čl. 99. st. 5. Zakona o osnovama sistema osiguranja imovine i lica da mu tuženi isplati neisplaćeni deo po navedenoj presudi Opštinskog suda u Nišu P. br. 5780/95.

Obzirom na prednje utvrđeno činjenično stanje nižestepeni sudovi usvajaju tužbeni zahtev tužioca nalazeći da obzirom da je rešenjem Privrednog suda u Nišu od 14.12.1999. godine otvoren i odmah zaključen stečajni postupak ima mesta primeni Zakona o osnovama osiguranja imovine i lica ("Sl. list SFRJ" br. 17/90), čl. 99. st. 5. obzirom da je vozilo kojim je tužiocu pričinjena šteta bilo osigurano od auto odgovornosti kod osiguravajuće organizacije koja je u stečaju, a tužena osiguravajuća organizacija kojoj je zahtev podnet vrši poslove auto osiguranja auto odgovornosti u mestu nastanka štete.

Međutim, Vrhovni sud nalazi da se ovakvo stanovište nižestepениh sudova ne može prihvatiti.

Naime, nije sporno da je prema odredbi čl. 99. st. 5. Zakona o osnovama sistema osiguranja imovine i lica ("Sl. list SFRJ" br. 17/90) dato pravo oštećenom licu da u slučaju stečaja organizacije za osiguranje može da zahteva naknadu štete od organizacije za osiguranje koje obavlja obavezno osiguranje na teritoriji republike. Međutim, ovaj zakon koji je važio u vreme šetnog događaja prestao je da važi 06.07.1996. godine po članu 158. Zakona o osiguranju i imovine i lica ("Sl. list SRJ" br. 30/96) koji u odredbama čl. 99-107. primenu tih odredbi ne uslovljava datumom nastanka štete. Naprotiv primena navedenog Zakona o osiguranju imovine i lica odredbi čl. 99-107. primenjuju se i na štete koju se nastale pre 06.07.1996. godine. Ovo iz razloga što se u slučaju stečaja organizacije za osiguranje šteta pokrivena ugovorom o obaveznom osiguranju može naknaditi ukoliko su za to ispunjeni uslovi propisani odredbom čl. 99. st. 3. i čl. 103. citiranog zakona. Znači, pravo na naknadu štetu mogu ostvariti oštećena lica kojima je šteta pričinjena motornim vozilom za koje je ugovor obaveznom osiguranju zaključen sa osiguravajućom organizacijom nad kojom je postojao otvoren postupak stečaja na dan početka primene odredbi čl. 99-107., 06.07.1997. godine, nezavisno od činjenice da li je štetni događaj nastao pre ili posle tog datuma. Zato je zbog pogrešne primene materijalnog prava Zakona o osnovama sistema osiguranja imovine i lica umesto Zakona o osiguranju imovine i lica ostalo nepotpuno utvrđeno činjenično stanje u pogledu pasivne legitimacije tužene Kompanije "BB" odnosno činjenično pravni zaključak o odgovornosti tužene za štetu.

Stoga je Vrhovni sud, u skladu sa odredbom čl. 395. st. 2. ZPP, odlučio kao u izreci pod II ove odluke.

Predsednik veća-sudija

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpavka

vs